

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझापुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuraneews.com

जिल्लास्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिताको तयारी

हेटौंडा, १६ साउन/हेटौंडा उपमहानगरपालिका-२, स्थित नमुना प्रायि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको आयोजनामा जिल्लास्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता हुने भएको छ । कक्षा ९ देखि १२ सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीलाई लक्षित गरी साउन २४ गते जिल्लास्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको सहकारीको व्यवस्थापक बदीप्रसाद भण्डारीले जानकारी दिए । साहित्य संगम मकवानपुरको व्यवस्थापनमा हुन लागेको प्रतियोगिताको शीर्षक 'आर्थिक समृद्धिमा सहकारीको भूमिका रहेको छ । प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय, तृतीय र सातौंता हुनेलाई क्रमशः नगद ५ हजार, ३ हजार, ३ हजार र १ हजार र्शैया प्रदान गरिने छ । प्रतियोगिताको लागि नाम दर्ता गराउने अन्तिम मिति साउन २२ गते रहेको आयोजकले जनाएको छ । संगमका अध्यक्ष डीबी बलीलाका अनुसार मकवानपुरका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी सहभागिताका लागि पत्राचार गरिएको छ ।

नवनियुक्त मन्त्रीहरु बधाई र ब्रिफिङमा ब्यस्त एकैपटक मकवानपुरका चार न्यायाधीशको सरुवा

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, १६ साउन/नेपाली कांग्रेस बागमती प्रदेश समितिले आफ्नो पार्टीबाट बागमती प्रदेश सरकारमा नियुक्त भएका मुख्यमन्त्रीसहित मन्त्रीहरुलाई बधाई सापन गरेको छ । मन्त्रालयको विमोचनी समझौतेपछि मन्त्रीहरुलाई बधाई दिने र ब्रिफिङ दिने कार्यमा भ्यानचन्द्रलाई छ ।

पार्टीले सुप्रभात विहान प्रदेश राजधानी हेटौंडामा एक कार्यक्रमको आयोजना गर्दै पार्टीका तर्फबाट बागमतीको मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त बहादुरसिंह लामा र ७ जना मन्त्रीहरुलाई बधाईका साथ शुभकामना सापन गरेको हो । नेपाली कांग्रेस बागमती प्रदेशबाट वि.इन्द्रबहादुर बानियाँको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा बागमतीका नवनियुक्त मुख्यमन्त्री एवम् नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य लामाको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो ।

पार्टी प्रदेश शाखाबाट एवम् प्रदेशशाखा सदस्य बानियाँले नवनियुक्त मुख्यमन्त्री र मन्त्रीहरुलाई बधाई सापन गर्दै पार्टीसँगको सहमन्त्र्य र सहकार्यबाट प्रदेशशाखाको हितमा काम गरे प्रतिबद्धता जनाए । बागमती प्रदेशमा नेपाली कांग्रेसबाट मुख्यमन्त्रीमा लामासहित आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री कुन्दनराज काफ्ले, आन्तरिक मामिला तथा योजनामन्त्री सुखचन्द्र लामिछाने, सामाजिक विकासमन्त्री हरिप्रभा बस्नेत, खानेपानी, उर्जा तथा सिंचाइमन्त्री श्यामबहादुर

खड्का, संस्कृति, पर्यटन तथा सहकार्यमन्त्री विमल ठकुरी, युवा तथा खेलकुदमन्त्री मीनकृष्ण श्रेष्ठ र विनाशविभागीय मन्त्री मधुकुमार श्रेष्ठ नियुक्त भएका छन् । बागमती प्रदेशका नयाँ मन्त्रीहरु अहिले सम्बन्धित मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयको ब्रिफिङ लिन व्यस्त छन् । पुरानै दर्रा अर्थात्का नवनियुक्त मन्त्रीहरुले बहाली भएको भोलिपल्टदेखि ब्रिफिङ लिन थालेका हुन् । बधाई संगसंगै मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयको ब्रिफिङ लिइरहेका मन्त्रीहरु गृहविजला वीडाहामा पनि भएका छन् । कम भिडभाड भएको मौका छोपेर मन्त्रीहरु सम्बन्ध कर्मचारीसंग मन्त्रालयको

वस्तुस्थिति बुझ्न व्यस्त छन् । मिठाइ र खाता, लामा लिएर बधाई दिन आउनेहरु उतिकै छन् । नेता, कार्यकर्ता र आमजनालाई मन्त्रीले पहिला काम गर्न दिनुपर्ने भन्नु सकेका छैनन् । भेटघाटमै समय बितिरहेको छ । मन्त्रीहरुले नियमित काम सुरु गर्न सकेका छैनन् । पालेपालो मन्त्री भेट्ने फोटो खिचाउने क्रम पनि चलिरहेको छ ।

बागमती प्रदेशका नवनियुक्त युवा तथा खेलकुद मन्त्री मीनकृष्ण श्रेष्ठले नवनियुक्त मन्त्री विमल ठकुरीको स्वागत तथा सम्मान गरिएको छ । जिल्ला खेलकुद विकास समिति

मकवानपुर तथा जिल्ला बसिड संघ मकवानपुर, जिल्लास्थित खेलकुद विकास समिति, खेलाडीले स्वागत तथा सम्मान गरेका हुन् । युवा तथा खेलकुद मन्त्री महर्जनले आफू खेलकुदमै अनवरत मितेन गदै आएको हुँदा सौम्य मनसलस्यमा बसेर खेलकुदको विकासमा लाग्न मन्त्रालय छोट्टा गरेको बताएक हुन् ।

खेलाडीले खेलकुद क्षेत्र बृद्धिको मन्त्री बागमती प्रदेशले पाएको भन्दै खुशी व्यक्त गरिरहेका छन् । खेलकुदमा चाहिने भन्दा अनावश्यक क्षेत्रमा बढी खर्च भइरहेको प्रति ध्यानकर्षण गराउँदै खेलकुदको विकासमा बाँध्न मितव्ययी ङाले खर्च गर्न प्रणाली स्थापित गर्न अनुरोध गरिरहेका छन् । पर्यटनमन्त्री ठकुरीले पर्यटनको सम्भावना प्रचुर भएको हुँदा त्यसको उजागरमा विलोप्यान दिएर लाग्ने बताए ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा एलेक्ट्रिस संघका केन्द्रीय सदस्य प्रभाकर पाण्डे, बसिड संघ जिल्लाका अध्यक्ष तथा अन्तर्राष्ट्रिय बसिड खेलाडी शोशी धिमिरे, उपाध्यक्ष उपेन्द्र शर्मा भण्डारी, करिसे संघ मकवानपुरका उपाध्यक्ष हरक श्रेष्ठ, उजु जिल्ला अध्यक्ष ज्योतिरत्न बजाजचार्य, उजु प्रशिक्षक विमल थापाचार्य, बसिड प्रशिक्षक कृष्ण लालबहादुर पौडेल, अतिल दाहाल, करारि प्रशिक्षक सविन ब्योन, विष्णु श्रेष्ठ, ब्याडमिन्टनका सदस्य तथा खेलाडी नरेन्द्र मौक्तानलगायतको सहभागिता थियो ।

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, १६ साउन/न्याय परिषदको कूल संख्यामा न्यायाधीशको सरुवा गर्दा हेटौंडास्थित उच्चअदालत पाटन हेटौंडा इजलाश र मकवानपुर जिल्ला अदालतका चारजना न्यायाधीश सरुवा भएका छन् ।

प्रधानन्यायाधीश विश्वम्भर प्रसाद श्रेष्ठको अध्यक्षतामा बसेको न्याय परिषदको बैठकले उच्चअदालत र जिल्ला अदालतका न्यायाधीशको सरुवा गरेको हो । चारजना सरुवा भएर बाँदा मकवानपुरमा तीनजना न्यायाधीश आएका छन् । उच्चअदालत पाटन हेटौंडा इजलाशबाट न्यायाधीशहरु मरेन्द्र श्रेष्ठ र निर्मला शाक्य, मकवानपुर जिल्ला अदालतबाट महेन्द्रबहादुर काकी र मनकुमारी बिजय विकको सरुवा भएको हो ।

श्रेष्ठ उच्चअदालत पोखरा र शाक्य उच्चअदालत जनकपुर वीरगञ्ज इजलाश पुगेका छन् । यसैगरी मकवानपुर जिल्ला अदालतका न्यायाधीश काकी काठमाडौं जिल्ला अदालत र विक प्रविड जिल्ला अदालत सरुवा भएको हो । न्यायापरिषदले उच्चअदालत पाटन हेटौंडा इजलाशमा एजलाश न्यायाधीशको माथै सरुवा गरेको छ । उच्चअदालत पोखराबाट न्यायाधीश निर्मला पौडेल भएर हेटौंडा आएका हुन् ।

न्याय परिषदले प्राइड जिल्ला अदालतको न्यायाधीश गीता

श्रेष्ठ र काठमाडौं जिल्ला अदालतको शकुन्तला काकीलाई मकवानपुर जिल्ला अदालत सरुवा गरेको हो । न्याय परिषदको बैठकले उच्चअदालत २६ र जिल्ला न्यायाधीश ६५ जनाको सरुवा गरेको हो । एकै कार्यलयमा २ वर्ष अघि पुगेकाहरुलाई सरुवा गरिएको न्याय परिषदका अधिकारीले जानकारी दिए ।

जनाक पाण्डे पाटनबाट सुबैत सरुवा भएका छन् । पाटनकै श्यामजी प्रधान नेपालगञ्ज बसेको छन् । धीरबहादुर चन्द पाटनबाट राजविराज सरुवा भएका छन् । लेखनाथ पौडेल पाटनमा हाल काजमा रहेकामा पाटनमै रहने गरी सरुवा भएका छन् । बाग्दोह आचार्य विराटसगरबाट सुबैत, भद्रनाथ नन्द पाटनबाट विराटनगर सरुवा भएका छन् । टंकप्रसाद गुरुङ नेपालगञ्जबाट पाटन, हरिप्रसाद पौडेल पाटनबाट

वीरगञ्ज, रामबहादुर थापा विशेष अदालतबाट सुबैत, रघुवन्धनी बजाजचार्य विराटनगरबाट सुबैत, विमल सुबैदी राजविराजबाट विराटनगर पुगेका छन् । ऋषि राजभण्डारी इलामबाट पाटन, सुदरनराज पाण्डे पाटनबाट पोखरा, दीपेन्द्र अधिकारी पाटनबाट बुटवल, राजाराम सिलवाल तुल्सीपुरबाट जनकपुर, रामेश्वर रेग्मी सुबैतबाट पाटन सरुवा भएका छन् ।

यसै, जगदीश घिमिरे जुम्लाबाट जनकपुर, हरिचन्द्र ढुंगाना र सदानन्द तिवारी वीरगञ्जबाट पाटन, काजीबहादुर राई सुबैतबाट इलाम, रिजिद थापा विशेष अदालतबाट रिप/यल, सुयं प्रसाद पराजुली बुटवलबाट पाटन सरुवा भएका छन् । श्यामजी प्रधान राजलक्ष न्यायाधीशकण नेपालगञ्जको अध्यक्ष पदमा सुबैत उच्चअदालतका न्यायाधीश जनक पाण्डे सिफारिस भएका छन् ।

एक वर्षमा ७५६ किलोमिटर सडक कालोपत्रे

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, १६ साउन/एक वर्षको अवधिमा देशभर ७५६ किलोमिटर सडक कालोपत्रे भएको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कालोपत्रेको कार्य सडक विस्तार यो परिणाममा भएको सडक विभागले जनाएको छ ।

यो आर्थिक वर्षको लक्ष्यको तुलनामा ७९.११ प्रतिशत प्रगति हो । विभागले यस वर्ष २५६ किलोमिटर नयाँ कालोपत्रे गर्ने लक्ष्य राखेको थियो । यस अवधिमा ग्राभेलरको सडक ३२८ किलोमिटर विस्तार भएको छ । यस आवमा ४ सय किलोमिटर ग्राभेल विस्तारको लक्ष्य थियो । लक्ष्यको ८२ प्रतिशत ग्राभेल सडक विस्तार भएको विभागले जनाएको छ । माटो सडक भने विभागले १६७ किलोमिटर विस्तार गरेको जानकारी गराएको छ । विभागका अनुसार यो भने लक्ष्यको १११ प्रतिशत हो । यस आवमा माटो सडक १५० किलोमिटर

विस्तारको लक्ष्य थियो । आर्थिक मर्मत भने २६१ किलोमिटरमा भएको छ । यो लक्ष्यको १०४ प्रतिशत हो । यस आवमा विभागले २०० किलोमिटर मर्मतको लक्ष्य थियो । विभागका अनुसार एक वर्षमा २०२ वटा पुल निर्माण भएको छ । यस वर्ष १५० वटा मात्र पुल निर्माणको लक्ष्य थियो । लक्ष्यको तुलनामा ११४ प्रतिशत बढी भएको विभागको विवरणमा देखिन्छ ।

सडक विभागलाई यस आवमा ९८ अर्ब १७ करोड बजेटको थपिएको थियो । जसमा ९५ अर्ब ९३ करोड पूँजीगत बजेटको थपिएको थियो । संशोधित बजेट भने १ अर्ब नाघेको थियो । संशोधित बजेट ११ अर्ब ७ अर्ब र्शैया रहेको थियो । खर्च भने ७ अर्ब ५७ करोड र्शैया बराबर भएको देखिन्छ । यो कूल बजेटको ६९.५२ प्रतिशत रहेको विभागले जनाएको छ । विभागले पूँजीगततर्फ ६९.१७ प्रतिशत र चालूतर्फ ८५.४० प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ ।

बागमतीको तीन संसदीय समितिमा सदस्य हेरफेर

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, १६ साउन/बागमती प्रदेशसभानवर्ग रहेको ६ वटा समितिमध्ये ३ वटा समितिको सदस्य हेरफेर भएको छ । प्रदेशसभाले छुट्टाबट्टैको बैठकमा समाजसु बुद्धमकुमार पाठकको समितिका सदस्यहरु हेरफेर गर्न गरेको प्रस्ताव सर्वसम्मतरूपमा अनुमोदन भएको हो ।

प्रदेश मामिला समितिमा मुख्यमन्त्री बहादुरसिंह लामा, निवर्तमान मुख्यमन्त्री शालिकराम ज्ञवाङ्केले, निवर्तमान आन्तरिक मामिला तथा कानूनमन्त्री गंगाराम श्रेष्ठ सदस्यमा थपिएका छन् । त्यसैगरी स्वास्थ्य तथा कृषि र शिक्षा समितिमा निवर्तमान सामाजिक विकासमन्त्री कुमारी मोक्तान, सार्वजनिक सेवा समितिमा निवर्तमान भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री युवराज दुलाल र निवर्तमान वन तथा जलवायुमन्त्री केशव पोखरेल समावेश भएका छन् ।

थपिएका सबैजना मन्त्रीको पहिले सदस्य थिए । त्यसै आजको प्रदेशसभा बैठकले विज्ञान प्रविधि तन्त्रप्रवर्तन तथा विकास समितिले नवसम्मतरूपमा थपिएका नयाँ बनेको विधेयकलाई सर्वसम्मतरूपमा पारित गरेको छ ।

सामाजिक विकासमन्त्री हरिप्रभा बस्नेतले प्रस्ताव पारित गरियोस भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गरेको थियो ।

ई-रिक्साको पुरानो सामान बिक्रीसम्बन्धी जरुरी सूचना

ई-रिक्सा (मयुरी) को पुराना पार्टपुर्जाहरु टायर, डिक्स, मोटर, चार्जरेलगायत विभिन्न सामानहरु बिक्रीमा रहेकोले खरिद गर्न इच्छुकहरुले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला ।

७०% बैकिङ सुविधा

सम्पर्क: **श्रेय खड्गी**
९८५४०६८७३, ९८५४४४७५०७

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

कार वास मित्र/बाहिर
वायरिङ मर्मत
मेशिनद्वारा A/C मर्मत तथा ज्यॉस रिफिलिङ
सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
डेन्ट, पेन्ट, प्लास्टिक/ज्यॉस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ
टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
हेटौंडामै पहिलो पटक N₂ (Nitrogen) हावा टायरमा भरिने
इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.
हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

Narayani College /TMSS
Scholarship Up to 100%

+2 NEB COURSES

ADMISSION OPEN FOR GRADE-11

- Science
- Hotel Management
- Computer Science
- Business Studies
- Travel & Mountaineering

Quick Contact:
Tel: 057-522136, 9855071876
9855087028, 9849010803
Hetauda-10, Bhutandevi Road

डाइमिड्डु सिवने तयारीमा हुनुहुन्छ ? अब निराश नहुनुहोस्...

हाली कहाँ जतिसुकै नजानने भएपनि दक्ष तथा अनुभवी प्रशिक्षकद्वारा गाडी सिक्नुका साथै लाइसेन्स परीक्षा र ट्रायल सहजै पास गर्न सिवने गरी डाइमिड्डु प्रशिक्षण दिइन्छ ।

हालमा विशेषताहरु:

- अनलाइन फर्म भर्ने सुविधा ।
- रोड टेस्ट गराइन्छ ।
- दक्ष प्रशिक्षकहरुद्वारा प्रशिक्षण ।
- लाइसेन्स ट्रायलको प्राथमिक ज्ञान दिइन्छ ।
- गाडीको पार्टपुर्जासम्बन्धी सम्पूर्ण ज्ञान दिइन्छ ।

प्रबन्ध निर्देशक: टिका कुमारी दुलाल

के.के. डाइमिड्डु प्रशिक्षण केन्द्र
हेटौंडा-१, चौकीटोल (हिमालयन मोटर्स अगाडि)
सम्पर्क: ९८५९०६८७३, ९८५९०८६९४, ९८५९०२०७०७

साझाकुरा
हाम्रो कुरा

७ वर्षमा ४ प्रदेश प्रमुख

संघीयता कार्यान्वयनको ८ वर्ष पूरा हुँदै लाग्दा बागमती प्रदेशले ४ प्रदेशप्रमुख प्राप्त गरिसकेको छ । राजनीतिक भागबण्डाका आधारमा नियुक्ति हुने र राजनीतिक समीकरण फेरिफेर्सी प्रदेशप्रमुख पनि परिवर्तन हुने गरेका छन् । पूरा कार्यकाल कम गर्ने वातावरण बन्न नसक्दा समस्या त हुने नै भयो । केन्द्रमा राष्ट्रपतिको कार्यकाल ५ वर्ष हुने र सोही अनुसार प्रदेशप्रमुखको कार्यकाल पनि ५ वर्षको हुने व्यवस्था रहेपनि सरकार परिवर्तनसँगै प्रदेशप्रमुख फेरबदल हुने क्रम रहेको हो । सोही सिद्धान्तमा सोमबार बसेको संघीय मन्त्रपरिषद बैठकले बागमतीसहित तीन प्रदेश प्रदेशप्रमुख परिवर्तन गर्ने निर्णय गरेको छ । नेपालको संविधानको धारा १६३ को (१) बमोजिम प्रत्येक प्रदेशमा नेपाल सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा प्रदेशप्रमुख रहने व्यवस्था रहेको छ भने (२) राष्ट्रपतिले प्रदेशप्रमुख नियुक्त गर्ने र (३) प्रदेशप्रमुखको पदावधि पाँच वर्ष हुने व्यवस्था रहेको छ ।

पदावधि सकिनुअगावै राष्ट्रपतिले निजलाई पदमुक्त गर्नसक्ने प्रावधान संविधानमा राखिएको छ । संघीय संसद्को सदस्य हुन योग्य भएको, ३५ वर्ष उमेर पूरा भएको र कुनै कानुनले अयोग्य नभएको व्यक्ति प्रदेशप्रमुख नियुक्त हुनसक्ने संविधानको धारा १६४ को (क), (ख) र (ग) मा उल्लेख छ । संघीयतापछिको पहिलो कार्यकालमा बागमतीले ३ प्रदेशप्रमुख प्राप्त गरेको थियो । हाल सरकार परिवर्तनसँगै समयअगावै बागमतीमा अर्को प्रदेशप्रमुख प्राप्त गर्ने भएको छ । सुस्ताका २ प्रदेशप्रमुखले अत्यन्त कम अवधिमात्र काम गर्ने अवसर पाए भने धिल्लेको एक प्रदेशप्रमुखको उनीहरूको भन्दा दोब्बर कार्यकाल रह्यो । २०७४ माघ ३ गते तत्कालीन शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले बागमती प्रदेशप्रमुखमा अनुरुद्धा कोइरालालाई पठाएको थियो । कोइरालालाई हटाएर २०७६ कतिंकमा तत्कालीन केपी शर्मा ओली सरकारले विष्णु प्रसाईंलाई नियुक्त गर्‍यो भने सरकार परिवर्तनसँगै २०७८ अर्दौमा पुनः प्रधानमन्त्री बनेका शेरबहादुर देउवा सरकारले यादवचन्द्र शर्मालाई प्रदेशप्रमुखका रूपमा पठाएको थियो । संघीयता कार्यान्वयनको चरणमा पहिलोपटक अनुरुद्धा कोइरालालाई तत्कालीन संघीय सरकारले २०७४ माघ ५ मा बागमती प्रदेशका लागि प्रदेशप्रमुख बनाएको थियो । २०७४ को निर्वाचनपछि बनेको ओली नेतृत्वको सरकारले कोइरालालाई हटाएर विष्णुप्रसाद प्रसाईंलाई प्रदेशप्रमुखको जिम्मेवारी दियो । काठमाडौं कोटामा प्रदेशप्रमुख नियुक्त भएकी कोइरालाले १ वर्ष १० महिना अवधि बागमतीको प्रदेशप्रमुख हुने अवसर पाइन् । उनले २०७४ माघ ५ देखि २०७६ कतिंक १९ सम्म प्रदेशप्रमुखको भूमिका प्राप्त गरिन् । २०७६ कतिंक १८ गते विष्णु प्रसाईंले प्रदेशप्रमुखको जिम्मेवारी लिएका थिए ।

एमालेको कोटामा प्रदेशप्रमुख भएका उनले १ वर्ष ९ महिना कार्य गर्ने अवसर पाए । २०७४ मा भाषाको मेचीनगर नगरपालिकाको मेयर पदमा एमालेबाट निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धा गरेका प्रसाईं पराजित भएपछि प्रदेशप्रमुख नियुक्त भएका थिए । २०७७ फागुनमा नेकपा विभाजन भयो । एमाले र माओवादी केन्द्र साबिककै अवस्थामा फर्किएको केही समयपछि मुलुकको राजनीतिक कोर्स नै परिवर्तन भयो । सो पश्चात् ५ दलीय गठबन्धनको सर कार बनेसँगै २०७८ अर्दौ ३ गते प्रसाईंलाई हटाएर यादवचन्द्र शर्मालाई प्रदेशप्रमुखको जिम्मेवारी थमाइयो । प्रसाईंले २०७६ कतिंकदेखि २०७८ अर्दौसम्म प्रदेशप्रमुख भएर कार्य गर्ने अवसर पाए । २०७८ अर्दौ ४ मा प्रदेशप्रमुख नियुक्त भएका शर्मा एकीकृत समाजवादी निकट हुन् । माघव नेपालका विश्वासपात्र शर्मा सत्तागठबन्धन परिवर्तनसँगै पदमुक्त हुनेमा स्पष्ट थिए । ३ वर्ष प्रदेशप्रमुखको जिम्मेवारी प्राप्त गरेका उनलाई सोमबार बसेको मन्त्रपरिषदले पदमुक्त गर्ने निर्णय गरेको हो भने उनको ठाउँमा दीपकप्रसाद देवकोटा नियुक्त भएका छन् । धनगढीका देवकोटा एमाले अनुशासन आयोगका सदस्य हुन् ।

के हो समाजवादी मोर्चाको साँचो अन्त्यर्थ ?

जनक शाह

केही दलको सत्ता सिङ्किनेका रूपमा प्रयोग भएको तथाकथित 'समाजवादी मोर्चा' पृष्ठभूमिमा त्रिकालं राजकीय स्थानमा सरकारी विद्यापानसहित गठन भएको थियो । कांस्य-माओवादी गठबन्धनका बेला सक्रिय रहेको मोर्चा जत वरष फागुनको तेसा साता एमालेसँग सत्ता समीकरण बनेपछि निष्क्रिय अर्क भनी मृतपुर्ण भयो । नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री क. प्रचण्ड सर कारबाट बर्हिमान भएपछि यस मोर्चालाई फेरि ख्याताको चेतनेको रूप भएको छ । तत्कालीन अवस्थामा नेपाल समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष डा. बाबुराम भट्टराईले प्रचण्ड लगायत अन्य अग्रगामी समाजवादी राजनीतिक शक्तिहरूका विचमा रूपान्तरित नयाँ साँच्चिकै रूपमा एक वृहत्तर 'समाजवादी मोर्चा' वा केन्द्र निर्माणको डिस्कोर्स सुरु गरेका थिए । विभिन्न चरणमा कुराकानी पनि भएका थिए ।

सासमा यस मोर्चाको उद्देश्य थियो— अल्पकालीन वा द्विविधनमा सरकार बनाउने वा हान्ने नभई दीर्घकालीन वा राजनीतिक बलको संरक्षक बनाउनेहै संविधानको रक्षासँगै कार्यान्वयन गर्ने, संविधानलाई समयापेक्ष अग्रगामी संशोधन वा परिमार्जन गर्नेहै विकासका साथै शान्ति प्रक्रियाका बाँकी कामको पूर्णता दिनेहै संघीय शासन णालीमा आधारित समाजवादी, व्यापारपूर्ण, विभेदहीन समाजवादी गणतन्त्रका व्यवस्था स्थापना गर्ने अक्षर रहने । अहिले यस मोर्चाको नेतृत्व नेकपाका महासचिव नेत्रबिक्रम चन्द (विजयवर्दे) गरेका छन् ।

भर्सेही हतासपूर्ण तरिकाले मोर्चाको बैठक बसेको भनिएको छ । उक्त बैठकमा नेपाल समाजवादी पार्टीबाट निष्कासन परेका व्यक्ति महेन्द्र राय यादव मण्डलीलाई नेपाल समाजवादी पार्टी भनी समवेश गरिन्छ । यसले यो मोर्चाको वास्तविकलाई उद्वेगित गरेको छ । आकार र चरित्र हेर्दा सबैतिरबाट परिवर्तित जडसृष्टवादी कम्युनिस्ट नेतारहरूको कृष्ण व्यक्त गर्ने कोठे थलोको रूपमा यो समाजवादी मोर्चा परिगणन भएको चर्चा गर्न थालिएको छ ।

क. विजयवर्दे यसको नेतृत्व लिइसकेपछि क. प्रचण्ड र विजयवर्दे सहभागी भएको एउटा सार्वजनिक कार्यक्रमाका यस सभकाराले यस मोर्चाका बारेमा केही विज्ञप्ति र प्रश्न गरेका थिए । अर्क क. विजयवर्देले छुट्टैको साइज कर्ने छ, नाने बेला भनी भनेर । समाजवादी मोर्चालाई यथास्थिति सङ्घर्ष सौचका साथ केही दलका नेताको स्वार्थपूर्ण रवजग गर्ने थलो मात्र बनाउने कि परम्परागत कम्युनिस्ट आन्दोलनको बृहत् समीक्षासहित व्यापक राजनीतिक डिस्कोर्स सुरु गर्ने ? युगको आवश्यकता अनुरूपको रूपान्तरण र समाजवादी प्रतिस्पर्धाका यो मोर्चा अगाडि बढ्नुपर्ने होइन ?

नेपालको नयाँ संविधानले राजनीतिक रूपमा एउटा युगान्तकारी परिवर्तनलाई संस्थापन गरेको छह समाजवादी र प्रागतिशानि समाजवादी, क. विजयवर्दे सहभागी मोर्चाको कार्यन्वयन, समयापेक्ष अग्रगामी संशोधन वा परिमार्जनका लागि के गर्नुपर्ने ? विकासका काम शान्ति प्रक्रियाका बाँकी कामसँग शान्त णालीमा आधारित समतुल्यक, न्यायपूर्ण, विभेदरहित समाजवादी गणतन्त्रका व्यवस्था स्थापना अर्दि जून यहारहरूकै एखेन्डा थिएपछि कार्यन्वयनका लागि के के गर्नुपर्ने ? यसको पनि समीक्षा गर्नुपर्ने नि । अब सरकार बाहिर हुँदा त्यही कुरा गर्न समाजवादी मोर्चा सक्रिय भएको हो भनेर जनताले पत्याइदिनुपर्ने ।

तराईहरू सौचिकै समाजवादी मोर्चा बनाउन चाहनुहुन्छ भने आखालाई मन परेका तथाकथित नेता वा दलको चुनौती-चौको बनाउनुपर्ने निष्कर्षमा । बह समाजवादी मोर्चा निर्माण गर्न साँच्चिकै निष्ठावान् हुनुहुन्छ भने वृहत्तर डिस्कोर्सका लागि गोलमेक सम्भन्धन आवश्यक गर्नुपर्ने । समाजवादी चाहने विभिन्न राजनीतिक दल, व्यक्ति, चिन्तक, वामव्यङ्गीनी आदिबिच बस्नेको सुस्ता हुन्छ । अर्क बलको समीक्षासँगै अर्धमा समाजवादी मोर्चाको वैचारिक, सांगितिक र कार्यक्रमांक प्राप्ति होइन भने तराईहरूको वर्तमानको कार्य तृष्ठीकरणका लागि मा निरर्थक साबित हुनेछ ।

नेपालको नयाँ संविधानले राजनीतिक रूपमा एउटा युगान्तकारी परिवर्तनलाई संस्थापन गरेको छह समाजवादी र प्रागतिशानि समाजवादी, क. विजयवर्दे सहभागी मोर्चाको कार्यन्वयन, समयापेक्ष अग्रगामी संशोधन वा परिमार्जनका लागि के गर्नुपर्ने ? विकासका काम शान्ति प्रक्रियाका बाँकी कामसँग शान्त णालीमा आधारित समतुल्यक, न्यायपूर्ण, विभेदरहित समाजवादी गणतन्त्रका व्यवस्था स्थापना अर्दि जून यहारहरूकै एखेन्डा थिएपछि कार्यन्वयनका लागि के के गर्नुपर्ने ? यसको पनि समीक्षा गर्नुपर्ने नि । अब सरकार बाहिर हुँदा त्यही कुरा गर्न समाजवादी मोर्चा सक्रिय भएको हो भनेर जनताले पत्याइदिनुपर्ने ।

तराईहरू सौचिकै समाजवादी मोर्चा बनाउन चाहनुहुन्छ भने आखालाई मन परेका तथाकथित नेता वा दलको चुनौती-चौको बनाउनुपर्ने निष्कर्षमा । बह समाजवादी मोर्चा निर्माण गर्न साँच्चिकै निष्ठावान् हुनुहुन्छ भने वृहत्तर डिस्कोर्सका लागि गोलमेक सम्भन्धन आवश्यक गर्नुपर्ने । समाजवादी चाहने विभिन्न राजनीतिक दल, व्यक्ति, चिन्तक, वामव्यङ्गीनी आदिबिच बस्नेको सुस्ता हुन्छ । अर्क बलको समीक्षासँगै अर्धमा समाजवादी मोर्चाको वैचारिक, सांगितिक र कार्यक्रमांक प्राप्ति होइन भने तराईहरूको वर्तमानको कार्य तृष्ठीकरणका लागि मा निरर्थक साबित हुनेछ ।

आर्थिक रूपान्तरणको ढोका खोलेको छ । यद्यपि केही संरचनागत समस्या, अक्षम राजनीतिक नेतृत्व र सत्तालेपुग् गठबन्धन संस्कृति आदिका कारण मुलुक सबै राजनीतिक अस्थिरताको भुमरीमा फस्न पुगेको छ, प्रतिगमनको खतरा उत्तिकै बढेको छ । यस्तो अवस्थामा देशको राजनीतिक स्थायित्व, शान्ति र समृद्धिमा लागि समुदाय समाजवादमा आधारित एउटा अग्रगामी, प्रागतिशानि, लोकतांत्रिक एवं रूपान्तरित सशक्त समाजवादी शक्ति निर्माणको आवश्यकता छ । यसका लागि विचार र मुद्दा मिलिने पक्ष, समूह, व्यक्ति र व्यक्तिगतसँग सहकार्य र एकताको बलनी अपरिहार्य नि ।

आपूस्लाई प्रागतिशानि, वामपन्थी र अर्क अर्थ बढेर कम्युनिस्ट भन्ने विचारणुपान राजनीतिक दलहरूको समाजवादी कार्यान्वयन सम्बन्धमा सुस्पष्ट दृष्टिकोण र कार्यक्रमा समेत बलिनसकेको छ । यो अवस्थामा सम्पूर्ण प्रागतिशानि अग्रगामी र रूपान्तरित आचरणसहितको राजनीतिक शक्तिको एउटा सत्ता मोर्चाको रूपमा नयाँ समाजवादी केन्द्र निर्माणको औचित्य स्पष्ट भएको हुँदा सम्पूर्ण प्रागतिशानि अग्रगामी शक्तिहरूले यस आवश्यकतालाई मनन गर्दै सचेततापूर्वक लागूनुपर्ने देखिएको छ ।

विभिन्न संघर्षबाट प्राप्त ऐतिहासिक उपलब्धिहरूलाई जोगाउदै संघीय व्यवस्थाको कार्यान्वयन र सुदृढीकरण गर्नुपर्नेछ । जनताहाना अनुरूपको विकास र आर्थिक समृद्धिसँगै जनताका मौलिक हकहरूलाई प्रत्यक्ष गर्दै कार्यान्वयन गर्नुपर्ने दायित्व र जिम्मेवारी पनि गुणवत्ता रूपमा वैचारिक, आचरणगत एवं व्यावहारिक रूपान्तरणसहितको नयाँ अग्रगामी राजनीतिक शक्तिले मात्रै पूरा गर्न सक्छ ।

नयाँ, अग्रगामी, प्रागतिशानि-लोकतांत्रिक चेतना तथा विचार भएकोहै सङ्गठन, संघर्ष र नेतृत्वले सिद्धसक्ने नयाँ ढङ्कको वास्तविक समाजवादी सोच प्रकटी बर्णयौ शक्तिविना देश अग्रगमनमा सार्न सक्नेन । त्यसो हुँदा प्रागतिशानि तथा अग्रगामी राजनीतिको पछडारने नयाँ समाजवादी युद्धीकरण गरी बर्धितवातांक रूपमा नयाँ समाजवादी विचार र आचलन निर्माण गर्न जरुरी छ । यो अर्कैटा अखालाई मन लागेका अर्क-अर्क बल व्यक्ति समेटेर पूरा हुँदैन भन्ने हेक्का अहिलेकै तथाकथित समाजवादी मोर्चाले बुझ्नुपर्ने नि ।

(साभार: रातोपाटी)

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

मकवानपुर प्रहरी	एम्बुलेन्स सेवा
<p>प्रहरी कन्ट्रोल: १०० बिज्ञा ट्राफिक: ५०२०९९ दला प्रहरी: ४२०१९९ पशुपतिनगर इलाका: ४२०२९८ पालुङ इलाका: ६२०४६७ मनहरी इलाका: ९८४२४९१०९१ इलाका फापरबारी: ६२१६०० इलाका भीमफेदी: ६२११६२ इलाका मिना: ९८४२४९१०९१ चौकीटा चौकी: ९७४२४९१०९१ चिञ्जला चौकी: ६२१००० चौघडा चौकी: ९८४२४९१०९१ नेवारपानी चौकी: ०९४२४९१०९१ फाखेल चौकी: ९८४२४९१०९१ पदमपोखरी चौकी: ९८४२४९१०९१</p>	<p>नेपाल रेडकस: ५२०७११, ९८४२०२९५२ हेटौडा अस्पताल: ५२०३०५ पारिवा निवाशन सघ: ५२०७४९, ९८४२०२९५२ महारी रेडकस: ९८४२०२९५२ द्वितीय रेडकस: ९८६१६२२३११ भीमफेदी रेडकस: ६२०९९९ पालुङ रेडकस: ९८४२०२९५२ बजरवाही रेडकस: ९८४२०२९५२ सहकारी अस्पताल: ०२४२४९५२, ९८४२४९१०९१ बसाडीलाई एम्बुलेन्स: ९८४२४९१०९१ बाहुरा मन्त्र: १०१ बाल हेल्पलाइन नेपाल: १०९८ माइती नेपाल: ५२१०७० अपघ बाल अस्पताल: ९८४२४९१०९१</p>

आर्वाञ्जिक रिसर्को साझा
२०२४/०८/१७ राष्ट्रिय दैनिक

भौलिको पात्रो

भौलिक वि.सं. २०८१ साउन १८ गते शुक्रबार २ अघट २०२४ । त्रयोदशी, श्रावण कृष्णपक्ष । दिल्लीगा ११४४ वि.सं. । सूर्योदय ५:२८, सूर्यास्त ६:४० । गर्भगण च:डे पुजा । घण्टाघण्टा चतुर्दशी (वर्षेमेगल) ।

आजको राशिफल

मेघ	तुला
आनन्दको महसुस हुनेछ	प्रेममा विवाद आउनसक्नेछ
पुष	सुख चञ्चल हुनेछ
मिथुन	मान-सम्मान बढ्नेछ
कनक	धन लाभ हुनेछ
रिह	व्यापार-व्यवसायमा उन्नति हुनेछ
कन्या	नवोली बन्दा राम्रो हुनेछ

दुबहादुर बुढाथोकी

कुल २६ हजार मेगावाट जलविद्युत् उत्पादन गर्न सकिने भूखण्डन भएको लोखोस जनवादी लोकतांत्रिक गणतन्त्र नेपालको जसै पहाडी, भूपरिवेष्टित र जलविद्युत्को दृष्टिकोणबाट उच्च सम्भावना भएको मुलुक हो। जहाँ कुल सम्भावनामाथ्यै आर्थिक र तथा प्राविधिकस्यले २३ हजार मेगावाट विद्युत्को सम्भाव्यता ठाम्यएको छ।

साजोसकी उर्जा र तथा शान्ती मन्त्रालयको विद्युत्सङ्कलनसार, सन् २०२४ मा उर्जाको (सौर, वायु, जीवाण) जडित क्षमता ११ हजार मेगावाट रहेकोमा जलविद्युत्को एकल जडित क्षमता ९ हजार ६ सय मेगावाट पुगेको छ। सौर, वायुलायतका उर्जा उत्पादन गर्ने कुल ९४ पावर प्लान्टहरूमध्ये जलविद्युत् उत्पादन गर्ने साता-ठूला प्लान्टको संख्या ८१ वटा रहेको छ। लोखोसको प्रदेश योजना तथा लगानी विभाग साकेन कोपरासङ्घका अनुसार हाल ५४ वटा जलविद्युत् आयोजना निर्माणका विभिन्न चरणमा छन् । त्यसै, २०२४ जनवरीमा उत्तरी लोखोसको सकेने प्रान्तमा ५० भन्दा बढी जलविद्युत् प्लान्टको अध्ययन, अन्वेषण, डिजाइन र निर्माणका निमित्त सक्तीकृत प्रदान गरिकेको छ । जलविद्युत्लाई आर्थिक समृद्धिको साधनको रूपमा चिन्नेकार गरेको लोखोसले सन् २०२२ मा स्थानीय शासनहरू, भिमतान, सिंगापुर, मलेसियालायतका मुलुकहरूमा जलविद्युत् निर्यातबाट २ अर्ब ३० करोड अर्जन गरेको छ ।

जलविद्युत् क्षेत्रमा लाओसबाट नेपालले सिक्नुपर्ने पाठ

ऊर्जा क्षेत्रमा तरक्की गरेका हुँदा त्यसको लाभ लाओसका सर्वसाधारणले समेत प्राप्त गरी उनीहरूको जीवनस्तर उकासिएको हो । यसर्थ नेपालमा पनि जग्गा प्राप्ति, रुख कटानी, प्रसारण लाइन, पीपीए, विद्युत् व्यापार आदि क्षेत्रमा रहेका व्यवधानहरू निरुपण गरी निजी क्षेत्रलाई जलविद्युत् आयोजना निर्माणमा राज्यले प्रोत्साहन गर्नुपर्दछ ।

संस्थाहरूाई जलविद्युत्मा रातो कार्पेट विद्युत् आयोजना कन्सल्टेन्सी ननु लोखोसले जलविद्युत् क्षेत्रमा तरक्की नुनको मुल कारण हो । रातो कार्पेटका कारण गरिब, पहाडी एवं भूपरिवेष्टित मुलुक लोखोसको जलविद्युत् क्षेत्रमा विवर बैक, एसियाली विकास बैक, युरोपेली सगानी बैकलायत २६ वटा अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्थालेहरेकै हुँदै आएका छन् ।

यी वित्तीय संस्थालेहरेकै लगानीमा १ हजार २ सय ६ सय मेगावाट क्षमताको जाल्यारी, ६ सय ५० मेगावाट क्षमताको समथुन वान, १ हजार ८० मेगावाट क्षमताको नामथुन टु, ४ सय २३ मेगावाट क्षमताको बौलिसम्सईलायत ९ वटा जलविद्युत् आयोजना निर्माण सम्पन्न भइसकेका छन् । त्यसै, थप ७ वटा जलविद्युत् आयोजनाहरूको निर्माण कार्य अगाडि बढेको बताइन्छ । सन् १९९३ मा जडित क्षमता २०६ मेगावाट मात्र रहेकोमा अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्था र निजी कम्पनीको लगानीलाई बढावा दिएर सन् २०२४ मा जडित क्षमता ९ हजार ६ सय मेगावाट पुगेको हो ।

पुस्तक हुन् । यसकारण कि दक्षिण-पूर्वी एसियाली मुलुकहरूमा भएको स्वतन्त्र रूपमा उद्यमिता इमभेन्टिआरिबक सत्ता गुम्नसक्ने लाओसले उत्पादन विद्युत् बाइल्याण्ड, यामपान, भिमतान, कम्बोडिया र सिंगापुरमा निर्यात गर्न सकेको हो । प्रस्तुत सन्दर्भमा, दक्षिण एसियाली मुलुकमा विद्युत् स्वतन्त्र रूपमा उत्पादन हुने सन् २००६ देखि कार्यान्वयनमा आइसकेको छ । उक्त सम्झौताका आधारमा यस क्षेत्रमा नै पनि क्षेत्रमा लगानी गर्ने, बसू तथा सेवाको वित्तीय विवरण गर्ने, सडक, रेलवे बन्दबाराको प्रयोग गर्ने रोक्डोक लगाइनुहुन्छ । तथापि, उक्त कुरा ख्यावामा नै लागू हुन सकेको छैन । यसर्थ उक्त सम्झौता कार्यान्वयन गरी जलविद्युत् लगायतका क्षेत्रमा, लगानी, व्यापार, परिवर्तन तथा प्रसारणको सुनिश्चितता गर्नुपर्दछ ।

अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्थालेहरेकै लगानीका अलावा लाओसले निजी क्षेत्रलाई बृट विधिको माध्यमबाट जलविद्युत् क्षेत्रमा सामेल गरेको छ । अर्क अन्तर्राष्ट्रिय कुरा भनेको यहाँ सञ्चालित जलविद्युत् आयोजनाहरूले विवर बैकले तय गरेको सामाजिक र वातावरणीय सुरक्षा मानकहरू परिपालना गरेको छ । समरण र होय, लाओसले जलविद्युत् क्षेत्रको पर्वद्वैतका लागि दिने जलविद्युत् विकास निवेशिका, २०१४ अगाडि सारेको छ ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा लाओस एवं आसियान दक्षिण एसियाली मुलुकका लागि सिक्नुपर्ने खुवा

किन माग हुँदछ स्थानीय अदालतको ?

बोर्ड अध्यक्षका लागि आवेदन: देखाउने दाँत मात्र

काठमाडौं/सविधान जारी भएको ९ वर्षपछि स्थानीय अदालत गठनको मुद्दा तहमा आएको छ । साना र स्थानीय विवाद टुल्याउन स्थानीय तहमा रहने र जिल्ला अदालत मातहत हुने स्थानीय अदालत गठनको माग बढ्दै गएको छ ।

कानून व्यवसायीहरूको छुट्टा संघ नेपाल बार एसोसिएसनले मुद्दा मिलाउनका लागि काठमाडौं घोषणापत्र जारी गर्दै स्थानीय अदालत गठनको माग गरेको थियो । बार कानून व्यवसायीहरूले दायर गरेको रिट निवेदनमाथि प्रारम्भिक सुनुवाइपछि सर्वोच्च अदालतले मंगलबार स्थानीय अदालत गठनको विषयमा सरकार र सर्वोच्च अदालतहरूसँग जवाफ मागेको छ ।

केही वर्षपता देशभरका जिल्ला अदालतमा मुद्दाको संख्या अत्यन्त बढेको र कालान्तरमा तीमध्ये कतिपय मुद्दा सर्वोच्च अदालत आएर भन्ने भोगिनका हुने भएकोले साना विवाद टुल्याउने स्थानीय अदालत गठनको आवाज उठेको हो ।

को छ व्यवस्था ?

नेपालको सविधानको धारा १२७ मा अदालत र तिनको तहसम्मको व्यवस्था छ । सर्वोच्च, उच्च र जिल्ला अदालत बाहेक स्थानीय अदालतको पनि परिचयनामा गरिएको उक्त धारामा भनिएको छ । कतिपय स्थानीय सरकारी अधिकार क्षेत्रको विद्यमान न्यायनियन्त्रणका लागि गठन हुने न्यायिक समितिलाई नै स्थानीय अदालत अनेका छ । अहिले स्थानीय सरकारले उपप्रमुख/उपप्रमुखको नेतृत्वमा तीन बन्दीको न्यायिक समिति गठन गर्न स्थानीय र साना विवाद हेरिरहेका छन् ।

सविधानको धारा १४८ मा जिल्ला अदालत सम्बन्धी व्यवस्था छ । प्रदेश कानून निर्माण गर्न हुने स्थानीय न्यायिक निकाय जिल्ला अदालत मातहत रहने व्यवस्था छ । उक्त धारामा 'जिल्ला अदालतले आफ्नो मातहतका न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण गर्न र आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ' । अहिले स्थानीय तहका न्यायिक समितिलाई जिल्ला अदालतले सुपरिवेक्षण गर्ने र निर्देशन

दिएर नसके पनि काठमाडौं, ललितपुर, पोखरा र भरतपुर महानगरपालिकाले तत्काल स्थानीय अदालत गठन गर्न रिट निवेदनमा माग छ । अरुको तुलनामा व्यादा मुद्दा हुने स्थानीय तहमा स्थानीय अदालत गठनको पहल नगरेको आरोप छ ।

बारको पनि माग उठ्यो

७ जेठ २०८१ मा नेपाल बार एसोसिएसनले ३८ बुँदे काठमाडौं घोषणापत्र जारी गरेको थियो । बारको राष्ट्रिय सम्मेलनले स्थानीय अदालत गठनको एजेन्डा अघि सारेको थियो ।

'स्थानीय तहमा रहेका न्यायिक समितिलाई मेलमिलाप गर्ने भूमिकामा सीमित गर्ने घोषणापत्रको बुँद १३ मा भनिएको छ, 'सविधानको अनुसूची ८ मा उल्लेख व्यवस्था अनुसार स्थानीय अदालत गठन गरी मेलमिलापबाट समाधान हुन नसकेको मुद्दाहरू न्यायिक समितिले स्थानीय अदालतमा पठाउने ।'

तहले नसके पनि काठमाडौं, ललितपुर, पोखरा र भरतपुर महानगरपालिकाले तत्काल स्थानीय अदालत गठन गर्न रिट निवेदनमा माग छ । अरुको तुलनामा व्यादा मुद्दा हुने स्थानीय तहमा स्थानीय अदालत गठनको पहल नगरेको आरोप छ ।

बारको पनि माग उठ्यो

७ जेठ २०८१ मा नेपाल बार एसोसिएसनले ३८ बुँदे काठमाडौं घोषणापत्र जारी गरेको थियो । बारको राष्ट्रिय सम्मेलनले स्थानीय अदालत गठनको एजेन्डा अघि सारेको थियो ।

'स्थानीय तहमा रहेका न्यायिक समितिलाई मेलमिलाप गर्ने भूमिकामा सीमित गर्ने घोषणापत्रको बुँद १३ मा भनिएको छ, 'सविधानको अनुसूची ८ मा उल्लेख व्यवस्था अनुसार स्थानीय अदालत गठन गरी मेलमिलापबाट समाधान हुन नसकेको मुद्दाहरू न्यायिक समितिले स्थानीय अदालतमा पठाउने ।'

चितवन र हनुमानगढी प्रशासक शाखाले संचारमाध्यम भन्नेका मुद्दा न्यायिक समितिलाई मेलमिलापमा सीमित गर्ने, उनीहरूले मेलमिलाप गराउन सकेनन् भने निर्णय गर्न स्थानीय अदालतमा पठाउनुपर्छ भन्ने स्थानीय अदालत गठनको पहल नगरेको आरोप छ ।

काठमाडौं/सविधान जारी भएको ९ वर्षपछि स्थानीय अदालत गठनको मुद्दा तहमा आएको छ ।

न्यायिक समितिबाट सुफुल नसकेका र त्यहाँ पुग्ने सामान्य प्रकृतिका विवादहरू स्थानीय अदालतले टुल्याउन सक्ने हुँदा सेवाग्राहीलाई जिल्ला, उच्च हुँदै सर्वोच्च अदालतसम्म आउने क्रमफट नहुने उनको दावी छ । बार र कानून व्यवसायीहरूले स्थानीय अदालत गठनको बकालत गर्नका केही आधारहरू उनीहरूले अघि सारेका छन् । पहिलो, स्थानीय तहमा साना-साना विवाद समाधान गर्न जिल्ला र उच्च अदालतमा घाउनेहरूको भिड घट्ने उनीहरूको दावी छ ।

अर्कोतर्फ, साना खालका परिचालक र देवानी विवादले जिल्ला तहदेखि नै मुद्दाको नाइ बढेकाले सर्वोच्च अदालतमा महत्वपूर्ण र गम्भीर मुद्दाहरू आउने र त्यसबाट समस्या मुद्दा टुल्गिने उनीहरूको दावी छ ।

काठमाडौं/साउन ९ गते अभिनेता भुवन केसीको कार्यकाल सकिएपछि रिक्त रहेको चलचित्र विकास बोर्डको अध्यक्ष पदका लागि तालुकवाला निकाय सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले आवेदन माग गरेको छ ।

बोर्ड अध्यक्षका लागि प्रचलित कानून बमोजिम नियुक्त हुन अयोग्य ठहरिएको र कुनै विदेशी मुलुकको नागरिकता भएका भारतीय पत्र नभएको स्व.घोषणा गरेको हुनाले पनि उल्लेख छ । आवेदन दिनेले २ हजार २५० रुपैयाँको व्ययसहिक कार्ययोजना पनि पत्र गर्नुपर्नेछ । उम्मेदवारले पेश गरेको कार्य योजना, प्रस्तुतिकरण र अन्तर्वार्ताको मूल्याङ्कनको आधारमा अध्यक्ष पदमा नियुक्तका लागि सिफारिस गरिने जनाइएको छ ।

अध्यक्षका लागि मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कुनै विषयमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरेर नेपाली चलचित्र उद्योगको स्थापना, विकास संरक्षण, संवर्द्धन तथा प्रवर्द्धनमा निरन्तर कम्तीमा दश वर्ष कार्य गरेको वा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी नेपाली चलचित्र उद्योगको स्थापना, विकास संरक्षण, संवर्द्धन एवं प्रवर्द्धनमा समायान भएका सर्वोच्चमा मुद्दाको चाप छ ।

‘छक्का पञ्जा ४’पछि चम्किएकी बेनिशा

काठमाडौं/एउटा कलाकारको करियरमा रिट र फलप फिल्मले कुनै अर्थ राखेन । अभिनेत्री बेनिशा हमालले जति यो कुरा अब कसले बुझेको होला ? शृंखलाबाट फलपले उनको करियर सन्ध्या पुगेको थियो । पहिलो फिल्म 'स्वर'देखि उनले निरन्तरता असफलता बोधै आएको थियो । जसले गर्दा अभिनय बृन्द हुँदाहुँदै पनि उनी सधैं ओझेलमा परिन् । उनलाई 'अनलकडी नायिका' समेत भनियो ।

तर, २०१९ सालमा आएको फिल्म 'छक्का पञ्जा ४'ले उनको करियर नै 'कायापलट' गरियो । यो उनले पाएको पहिलो 'सुपरहिट' फिल्म हो । यसपछि उनको करियरले रफ्तार समेतको छ । अहिले उनी 'डिमान्डेड' बलिउडको ख्याती पाएका फिल्म 'पल्लो'मा प्रिन्सिपल रोलमा खेल्ने भएकी छिन् । 'पल्लो'मा प्रिन्सिपल रोलमा खेल्ने भएकी छिन् । 'पल्लो'मा प्रिन्सिपल रोलमा खेल्ने भएकी छिन् ।

बेनिशाले 'उपहार' र 'सिटामोल'मा काम गरेकी थिइन् । त्यसमध्ये एक वर्ष आएको 'उपहार' असफल हुन पुग्यो । 'सिटामोल' भने प्रदर्शन हुन बाँकी छ । यो बीचमा उनले एउटा हिन्दी फिल्ममा समेत काम गरिसकेकी छिन् । यस्तो 'छक्का पञ्जा ४' उनका लागि 'सक्की' बनेर आएको देखिन्छ । अब उनको करियर नयाँ सफामा पुग्नेछ ।

रेजिना भन्दिन्, '९ वर्षपछि म यतिकै फिल्ममा आएको छैन'

काठमाडौं, पोखरा र दिपायल क्षेत्रमा पेट्रोल लिटरको १०० रुपैयाँ पर्नेछ । नेपाल, विराटनगर जन्कपुर्, भनायाम, धनकुटा र वीरगञ्ज क्षेत्रमा १६० रुपैयाँ २० पैसा तथा सुदूरपश्चिम र दाङ क्षेत्रमा १६९ रुपैयाँ पर्नेछ । डिजेल र मट्टितेलको मूल्य प्रति लिटर पहिलो बर्गमा १४४ रुपैयाँ २० पैसा, दोस्रो बर्गमा १४७ रुपैयाँ र तेस्रो बर्गमा १५८ रुपैयाँ पर्नेछ ।

काठमाडौं, ९ वर्षपछि '१८ वर्षोत्सव' प्रदर्शनमा आउने तारापमा रहेको फिल्म 'मोदीबेनी'बाट अभिनेत्री रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ । यो फिल्मबाट उनले हुन्दै ९ वर्षपछि कम्ब्याक गरेकी छिन् । एनालको युगमा बढेको होटल तथा पर्यटन समूहको सञ्चालक पदमा नियुक्त भएकी रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ । यो फिल्मबाट उनले हुन्दै ९ वर्षपछि कम्ब्याक गरेकी छिन् ।

काठमाडौं, ९ वर्षपछि '१८ वर्षोत्सव' प्रदर्शनमा आउने तारापमा रहेको फिल्म 'मोदीबेनी'बाट अभिनेत्री रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ । यो फिल्मबाट उनले हुन्दै ९ वर्षपछि कम्ब्याक गरेकी छिन् । एनालको युगमा बढेको होटल तथा पर्यटन समूहको सञ्चालक पदमा नियुक्त भएकी रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ ।

सालवटै प्रदेश सरकार र प्रदेश सभाले स्थानीय अदालत सञ्चालनसम्बन्धी कानूनी प्रयत्न नगरेको आरोप छ । रिट निवेदनमा चारवटा महानगरपालिकालाई पनि विपक्षी बनाइएको छ । अरु स्थानीय

सालवटै प्रदेश सरकार र प्रदेश सभाले स्थानीय अदालत सञ्चालनसम्बन्धी कानूनी प्रयत्न नगरेको आरोप छ । रिट निवेदनमा चारवटा महानगरपालिकालाई पनि विपक्षी बनाइएको छ । अरु स्थानीय

सालवटै प्रदेश सरकार र प्रदेश सभाले स्थानीय अदालत सञ्चालनसम्बन्धी कानूनी प्रयत्न नगरेको आरोप छ । रिट निवेदनमा चारवटा महानगरपालिकालाई पनि विपक्षी बनाइएको छ । अरु स्थानीय

अर्कोतर्फ, साना खालका परिचालक र देवानी विवादले जिल्ला तहदेखि नै मुद्दाको नाइ बढेकाले सर्वोच्च अदालतमा महत्वपूर्ण र गम्भीर मुद्दाहरू आउने र त्यसबाट समस्या मुद्दा टुल्गिने उनीहरूको दावी छ ।

मौद्रिक नीतिका अधिकांश व्यवस्था कार्यान्वयनमा

काठमाडौं/बैंक तथा वित्तीय संस्थाले जसल बर्गमा वरीकरण भएको कर्मा १.१ प्रतिशत मात्रै कर्मा नोसानी व्यवस्था गर्दा हुने भएको छ । गत शुक्रबार सार्वजनिक भएका मौद्रिक नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न निर्देशनका संशोधन रहे नेपाल राष्ट्र बैंकले यतौ व्यवस्था गरेको हो ।

यस अघि अरब बर्गमा वरीकरण भएको कर्मा १.२ प्रतिशत कर्मा नोसानी व्यवस्था गर्नुपर्ने व्यवस्था थियो । यो व्यवस्था चालू आर्थिक वर्षबाट मात्रै कार्यान्वयन हुने राष्ट्र बैंकका प्रवक्ता रामू पौडेलले बताए । बैंकहरूले रामू पौडेलले बताए । बैंकहरूले रामू पौडेलले बताए ।

कर्म नोसानी व्यवस्था कायम गर्न सकिने भएको हो । कृषि पनि कर्मा निष्क्रिय बर्गमा पुग्नसक्ने र पुनर्निष्क्रिय कर बाहेक वरीकरण र पुनर्निष्क्रिय कर कर्माको भाषा नाघेको बन्दा उक्त रकम भुक्तानी भई किस्ता वा ब्याज निर्धारण गर्न अर्थ व्यवस्था ६ महिनासम्म सुखम निर्धारण गर्न वरीकरण गरी उक्त अवधिपछि अरब बर्गमा त्तराउने हुनेगरी सोही बमोजिम कर्मा नोसानी व्यवस्था कायम गर्न सकिने छ । यसअघि ६ महिनासम्म यसरी कर्मा भुक्तानी हुँदा जुन बर्गमा वरीकरण भएको थियो सोही बर्गमा ६ महिनासम्म वरीकरण राल्नुपर्ने व्यवस्था थियो । निष्क्रिय बर्गमा वरीकरण भएको कर्माको किस्ता र ब्याज बाँधका भुक्तानी भई निष्क्रिय बर्गमा रहने अवस्थामा सोही बमोजिम स्वीकृति गरी कर्मा नोसानी व्यवस्था कायम गर्न सकिने राष्ट्र बैंकले जनाएको छ । यत्, चालू बर्गमा वरीकरण भएको कर्मा नोसानी व्यवस्था २०८१ साउनदेखि लागू हुनेगर्नेमा अब २०८२ साउनदेखि बैंक लागू हुने भएको छ ।

कर्म नोसानी व्यवस्था कायम गर्न सकिने राष्ट्र बैंकले जनाएको छ । कृषि पनि कर्मा निष्क्रिय बर्गमा पुग्नसक्ने र पुनर्निष्क्रिय कर बाहेक वरीकरण र पुनर्निष्क्रिय कर कर्माको भाषा नाघेको बन्दा उक्त रकम भुक्तानी भई किस्ता वा ब्याज निर्धारण गर्न अर्थ व्यवस्था ६ महिनासम्म सुखम निर्धारण गर्न वरीकरण गरी उक्त अवधिपछि अरब बर्गमा त्तराउने हुनेगरी सोही बमोजिम कर्मा नोसानी व्यवस्था कायम गर्न सकिने छ । यसअघि ६ महिनासम्म यसरी कर्मा भुक्तानी हुँदा जुन बर्गमा वरीकरण भएको थियो सोही बर्गमा ६ महिनासम्म वरीकरण राल्नुपर्ने व्यवस्था थियो । निष्क्रिय बर्गमा वरीकरण भएको कर्माको किस्ता र ब्याज बाँधका भुक्तानी भई निष्क्रिय बर्गमा रहने अवस्थामा सोही बमोजिम स्वीकृति गरी कर्मा नोसानी व्यवस्था कायम गर्न सकिने राष्ट्र बैंकले जनाएको छ । यत्, चालू बर्गमा वरीकरण भएको कर्मा नोसानी व्यवस्था २०८१ साउनदेखि लागू हुनेगर्नेमा अब २०८२ साउनदेखि बैंक लागू हुने भएको छ ।

पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य घट्यो

काठमाडौं/नेपाल आयात निगमले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य घटाएको छ । निगम सञ्चालक समितिले बुधबार मध्यरातबाट लागू हुने गरी पेट्रोल, डिजेल र मट्टितेलको मूल्य घटाउने निर्णय गरेको हो ।

नयाँ मूल्यसूची अनुसार काठमाडौं, पोखरा र दिपायल क्षेत्रमा पेट्रोल लिटरको १०० रुपैयाँ पर्नेछ । नेपाल, विराटनगर जन्कपुर्, भनायाम, धनकुटा र वीरगञ्ज क्षेत्रमा १६० रुपैयाँ २० पैसा तथा सुदूरपश्चिम र दाङ क्षेत्रमा १६९ रुपैयाँ पर्नेछ । डिजेल र मट्टितेलको मूल्य प्रति लिटर पहिलो बर्गमा १४४ रुपैयाँ २० पैसा, दोस्रो बर्गमा १४७ रुपैयाँ र तेस्रो बर्गमा १५८ रुपैयाँ पर्नेछ ।

परिस्थितिबश समस्यामा परेका कर्माले व्यवस्थापनसम्बन्धी पत्रको २०८१ असार महत्सम्ममा भुक्तानी गर्नुपर्ने सारवा तथा ब्याज २०८१ मंसिर महत्सम्ममा भुक्तानी गर्ने समयावधि पत्र गर्नुपर्ने भनिएको छ । यसको कर्माको ब्याजलाई पूँजीकरण गर्न नपाइने तथा पालन ब्याज/शुल्क/हानी/ब्याजको ब्याज लिन नपाइने व्यवस्था छ ।

परिस्थितिबश समस्यामा परेका कर्माले व्यवस्थापनसम्बन्धी पत्रको २०८१ असार महत्सम्ममा भुक्तानी गर्नुपर्ने सारवा तथा ब्याज २०८१ मंसिर महत्सम्ममा भुक्तानी गर्ने समयावधि पत्र गर्नुपर्ने भनिएको छ । यसको कर्माको ब्याजलाई पूँजीकरण गर्न नपाइने तथा पालन ब्याज/शुल्क/हानी/ब्याजको ब्याज लिन नपाइने व्यवस्था छ ।

परिस्थितिबश समस्यामा परेका कर्माले व्यवस्थापनसम्बन्धी पत्रको २०८१ असार महत्सम्ममा भुक्तानी गर्नुपर्ने सारवा तथा ब्याज २०८१ मंसिर महत्सम्ममा भुक्तानी गर्ने समयावधि पत्र गर्नुपर्ने भनिएको छ । यसको कर्माको ब्याजलाई पूँजीकरण गर्न नपाइने तथा पालन ब्याज/शुल्क/हानी/ब्याजको ब्याज लिन नपाइने व्यवस्था छ ।

सेयर बजारमा नयाँ रेकर्ड, फन्डै २२ अर्बको कारोबार

काठमाडौं/बुधबार सेयर कारोबार रकममा हालसम्मको उच्च रेकर्ड बनेको छ । यस दिन कुल २१ अर्ब ९१ करोड १५ लाख रुपैयाँ कारोबार भएको थियो ।

३९ तथा व्यापार समूह २.७ प्रतिशत बढे । होटल तथा पर्यटन समूहको सञ्चालक पदमा नियुक्त भएकी रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ । यो फिल्मबाट उनले हुन्दै ९ वर्षपछि कम्ब्याक गरेकी छिन् ।

काठमाडौं, ९ वर्षपछि '१८ वर्षोत्सव' प्रदर्शनमा आउने तारापमा रहेको फिल्म 'मोदीबेनी'बाट अभिनेत्री रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ । यो फिल्मबाट उनले हुन्दै ९ वर्षपछि कम्ब्याक गरेकी छिन् । एनालको युगमा बढेको होटल तथा पर्यटन समूहको सञ्चालक पदमा नियुक्त भएकी रेजिना उग्रतीको करियरको दोस्रो इनिङ सुरु भएको छ ।

Printer Shop The complete office solution Contact No. 9845292140, 057-527041, Schoolroad, Heatuda-4 tonerhouse_htd@yahoo.com

